

Datum 15 juli 2022
Betreft Manifest Jongerentop 2022

Gemeente Dordrecht
Spuiboulevard 300
DORDRECHT

T 14078
www.dordrecht.nl

Contactpersoon
M.F.D. Eekhout
T 078-770 5342
E mfed.eekhout@dordrecht.nl

Beste collega,

De afgelopen tijd is gebleken dat de stem van de jongeren van groot belang is in de lokale politiek.

In het kader van het project Geboorte van Nederland van het Samenwerkingsverband 1572-gemeenten kwamen op 18 juni jl. jongeren uit heel Nederland bijeen in Dordrecht om te praten over de toekomst. Aan de hand van de thema's vrijheid, veiligheid, klimaat en wonen spraken zij zich uit over problemen en oplossingen.

De uitkomsten zijn opgetekend in het Manifest van de Jongerentop dat op 8 juli is aangeboden aan Gerdi Verbeet, oud-voorzitter van de Tweede Kamer en oud-voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, tijdens de Nationale Vrije Stedenvergadering.

U vindt het Manifest bijgevoegd bij deze brief. Ik vraag u het te delen met uw gemeenteraad zodat de stem van de jongeren ook in uw gemeente kan worden meegenomen.

Wouter Kolff

Burgemeester Dordrecht

JONGEREN TOP DORDRECHT 2022

ERSTE VRIJE

STATENVERGADERING

MAN
IFE
ST

MANIFEST

JONGERENTOP

18 JUNI 2022

DORDRECHT

Hoe kunnen wij als jongeren een bijdrage leveren aan het lokale politieke beleid? Waar lopen we tegenaan? En welke oplossingen kunnen wij bieden?

Tijdens de Jongerentop op zaterdag 18 juni 2022 in het stadhuis van Dordrecht gingen tientallen jongeren hierover met elkaar in gesprek middels vier actuele thema's: vrijheid, veiligheid, klimaat en wonen. Thema's die belangrijk zijn voor de toekomst.

Vrijheid, veiligheid, klimaat en wonen... Thema's die voor een deel 450 jaar geleden, tijdens de Eerste Vrije Statenvergadering in Dordrecht, ook al werden bevochten. De Eerste Vrije Statenvergadering in 1572 markeert een belangrijk moment in onze geschiedenis, namelijk een begin in 'de geboorte van Nederland'. Tijdens deze geheime bijeenkomst, in opdracht van prins Willem van Oranje, krijgt het verzet tegen koning Filips II van Spanje een politieke kant. De besluiten beïnvloedden de Nederlandse geschiedenis; er werd vastgelegd dat soldaten betaald zouden krijgen, Willem van Oranje kreeg de macht in Holland en vrijheid van godsdienst en geweten werden voor het eerst besproken. Het bleek een keerpunt in de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). En een eerste stap richting een nieuwe toekomst.

MANIFEST NAAR GEMEENTERADEN

"De Eerste Vrije Statenvergadering was een belangrijke stap richting vrijheid en gelijkwaardigheid. Het is belangrijk om die gebeurtenis te herdenken én om na te denken over de toekomst", vertelde de Dordtse burgemeester Wouter Kolff tijdens de Jongerentop, die werd georganiseerd door Stichting Be Innovated en de Gemeente Dordrecht met medewerking van het Stichting Nederlands Debat Instituut. Behalve burgemeester Kolff waren ook de burgemeesters Marja van Bijsterveldt (Delft) en Pieter Verhoeve (Gouda) aanwezig. Ruim 25 jongeren namen deel in de raadzaal van het stadhuis van Dordrecht. "De vragen die 450 jaar geleden werden gesteld, zijn nog steeds actueel. We kunnen veel leren van de geschiedenis die achter ons ligt en als jongere kun jij jouw stem laten horen", concludeerden de burgemeesters.

Dat Nederland een vrij en onafhankelijk land is, heeft alles te maken met de opstand die Willem van Oranje in 1572 in gang zette. Onder leiding van de prins gingen opstandelingen het gevecht aan met hun landsheer, de Spaanse koning. Soldaten van zowel Filips II als de opstandelingen trokken plunderend en verwoestend door steden en dorpen in het hele land. In 1588 riepen zeven opstandige gewesten zich uit tot een onafhankelijke Republiek; de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. In 1648 tekenden de strijdende partijen de vrede van Münster. Het betekende de officiële erkenning van de Republiek door Spanje.

Tijdens de Nationale Vrije Stedenvergadering op 8 juli 2022 wordt de Eerste Vrije Statenvergadering herdacht en gevierd. Net zoals in 1572 worden tientallen burgemeesters van verschillende gemeenten uitgenodigd om met elkaar in gesprek te gaan in het Hof van Nederland. Die dag zullen ook de uitkomsten van onze Jongerentop worden overhandigd aan en Gerdi Verbeet, oud-voorzitter van de Tweede Kamer en van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. De resultaten worden vervolgens meegenomen richting de lokale politiek. In dit manifest vindt u de belangrijkste resultaten van de Jongerentop. Het is een richtlijn voor de toekomst en een leidraad voor punten waar jongeren zich op dit moment mee bezig houden. Aan de hand van de thema's vrijheid, veiligheid, wonen en klimaat komen de aanbevelingen aan bod.

VRIJHEID

Vrijheid vinden wij belangrijk, maar het is niet vanzelfsprekend. We nemen onze vrijheid soms voor lief. Hoewel het niet langer gaat om een strijd voor onafhankelijkheid, zoals in de Tweede Wereldoorlog, is het van belang dat we voor onze vrijheden blijven vechten. Als wij het hebben over vrijheid, dan bedoelen we de zelfbeschikking van het individu en de rechten van de mens. We leven in een democratie waarin rechten en plichten zijn vastgelegd in de grondwet. De rechten moeten worden gehandhaafd en gewaarborgd. Daarnaast moeten we ervoor zorgen dat iedereen zich bewust is van de ander; iemands vrijheid mag die van een ander niet beperken. Want, in Nederland kun je zijn wie je bent, geloven wat je wilt en zeggen wat je wilt. Dat zijn waarden die wij, de jongeren van de Jongerentop, belangrijk vinden. Daarom is het van groot belang aandacht te besteden aan:

LHBTI- ACCEPTATIE EN DISCRIMINATIE: MEER BUURTINITIATIEVEN IN WIJKEN

Iemands seksuele geaardheid, geloof of uiterlijk worden niet altijd in elke omgeving geaccepteerd. We merken dat de manier waarop mensen in bepaalde wijken in hun woonplaats omgaan met LHBTI-acceptatie en discriminatie sterk kan verschillen. Sommige wijken worden liever ontweken door LHBTI'ers, omdat bepaalde plekken het gevoel van veiligheid en vrijheid belemmeren. Wij vinden dat iemands vrijheid die van een ander niet mag beperken. Sterker nog: vrijheid brengt ook verantwoordelijkheden met zich mee. Het faciliteren van regenboogpaden is niet genoeg, mensen moeten worden gestimuleerd om met elkaar in gesprek te gaan. Daarom pleiten we voor meer buurtverenigingen waar de dialoog kan worden gevoerd. Buurtinitiatieven zorgen voor meer sociale acceptatie van minderheden in de samenleving en kunnen wederzijds respect creëren, waardoor discriminatie wordt tegengegaan. Overigens is het belangrijk om hier ook aandacht aan te besteden in de opvoeding van kinderen. Voorlichting op scholen, over bepaalde thema's, kan hier een rol in spelen.

MEER STRAAT- VERLICHTING OM VEILIGHEID TE GARANDEREN

Rondhangen op straat hoort bij het proces om volwassen te worden. Jongeren ontwikkelen sociale vaardigheden en een eigen identiteit door met leeftijdsgenoten rond te hangen zonder toezicht van volwassenen. Wegen en fietspaden langs veel parken zijn echter vaak donker, waardoor jongeren 's avonds op de terugweg naar huis voor een andere route moeten kiezen. Een duidelijk voorbeeld in Dordrecht is het fietspad langs de N3, jongeren uit de regio vinden het vaak vervelend om over dit fietspad te moeten fietsen omdat het slecht verlicht is 's avonds. Als er meer straatlantaarns worden geplaatst, zullen we ons als jongeren veiliger voelen en dat is een belangrijke basis om je vrij te kunnen voelen.

**ONDERWIJS
MOET LEERLINGEN
STIMULEREN
OM HUN
EIGEN MENING
TE VORMEN**

Het recht op vrijheid van meningsuiting garandeert ons dat wij zonder vrees voor vervolging onze mening tot uitdrukking kunnen brengen, zowel in gesprekken als in gedrukte tekst of op internet. Leerlingen moeten daarom de kans krijgen om hun eigen mening te vormen. Het onderwijs heeft hierin een belangrijke rol. Jongeren moeten op school leren om kritische vragen te stellen. We vinden dat het onderwijs meer kan doen om jongeren te stimuleren om een eigen mening te vormen. Ga hierbij ook met elkaar op zoek naar de ruimte tussen de verschillende meningen; de nuance in het dilemma.

VEILIGHEID

De thema's vrijheid en veiligheid overlappen elkaar soms, want zonder veiligheid wordt vrijheid begrensd. We zijn er in de loop van eeuwen in Nederland in geslaagd om veel geweld terug te dringen. Onze leefwereld is veiliger geworden. Toch is dit vaak niet wat mensen ervaren. Wij vinden dat er over veiligheid (en ook over vrijheid) wordt gepraat alsof het al gewaarborgd is. Terwijl toch zeker de helft van de jongeren in de zaal hun hand opsteken op het moment dat er wordt gevraagd of zij weleens te maken hebben met (straat)intimidatie. Er is nog genoeg ruimte voor verbetering, zoals:

**NEEM
MELDINGEN VAN
STRAATINTIMIDATIE
EN SEKSUEEL
OVERSCHRIJDEND
GEDRAG
SERIEUS**

Jongeren voelen zich, al dan niet tijdens het uitgaan, vaak onveilig, bijvoorbeeld door straatintimidatie of seksueel grensoverschrijdend gedrag. Momenteel komen er overal in het land meldingen binnen van mensen die zeggen gedrogeerd te zijn met naalden, het zogenoemde needle spiking. Het verschijnsel dat mensen soms gedrogeerd worden via hun drankje is al langer bekend; iemand doet dan ongemerkt GHB of slaap-middelen in een drankje. Het slachtoffer gaat zich daarna raar voelen, heeft vaak een black-out en valt soms zelfs flauw. Ook komt het voor dat slachtoffers daarna worden beroofd of misbruikt. Mensen die slachtoffer zijn geworden van needle spiking voelen zich vaak raar en weten niet meer precies wat er gebeurd is die avond of nacht. Over dit soort actuele zaken tijdens het uitgaan zou meer informatie moeten worden verspreid, bijvoorbeeld via het onderwijs.

Een aantal jongeren geeft aan zich niet serieus genomen te voelen wanneer zij melding maken van straatintimidatie of seksueel overschrijdend gedrag. Onze boodschap: neem ons altijd serieus en zorg ervoor dat we bij iemand terecht kunnen zodra we aan de bel trekken. Bied extra aandacht aan het tegengaan van straatintimidatie.

HANDHAVING VAN DE OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID BEGINT BIJ PREVENTIE

Een van de aanwezige jongeren werd een tijdje geleden geconfronteerd met politieagenten die, na een melding van geluidsoverlast in zijn studentenhuis, meteen de leefsfeer betraden. Op de persoon in kwestie kwam dit over als een extreme maatregel. Repressieve maatregelen horen echter pas genomen te worden wanneer andere maatregelen niet of onvoldoende werken. Daarom moet er altijd eerst geprobeerd worden om met boa's en/of wijkagenten tot een oplossing te komen. Voorwaarde is wel dat zij de wijken goed kennen; ze weten wat er speelt en wat voor problemen er zijn.

Inmiddels hebben de studenten van het studentenhuis goed contact met een wijkagent die eens in het halfjaar langskomt tijdens een bewonersoverleg. Dit zorgt ervoor dat zij zich gehoord voelen. Kortom, de betrokkenheid van een wijkagent is enorm belangrijk.

LAAT HANDHAVERS IN BURGERKLEDING DE SAMENLEVING MONITOREN

Meer politie en handhavers op straat om de veiligheid te vergroten kan averechts werken. Dat gaat immers ten koste van onze vrijheid. Ook zijn wij geen fan van boa's die gekleed gaan als burger, want hierdoor neemt het vertrouwen in politie en handhavers af.

Wel lijkt het ons een goed idee om sommige handhavers bepaalde situaties in burgerkleding te laten monitoren. Deze boa's hebben dan echter geen bevoegdheid om te beboeten. Het idee hierachter is dat mensen hun gedrag vaak aanpassen wanneer zij politieagenten tegenkomen; een handhaver in burgerkleding kan daarom de werkelijke situatie in de samenleving beter monitoren en bepaalde situaties beter in kaart brengen, zoals bijvoorbeeld tijdens het uitgaansleven.

WONEN

De woningcrisis maakt het voor ons lastig om een geschikte woning te vinden, of dat nu gaat om een huur- of koopwoning. Van de tien jongeren die met elkaar in gesprek gingen over dit thema, wonen de meesten nog bij hun ouders thuis. Ondanks dat we het goed kunnen vinden met onze ouders, woont slechts twee van de tien jongeren vrijwillig bij hun ouders. We hebben behoefte aan een eigen plek, waar we meer privacy hebben. De zoektocht naar een geschikte woonruimte duurt echter lang. Hierdoor blijven jongeren over het algemeen langer thuis wonen. Jongeren die net gaan werken en bijvoorbeeld geen geschikte woning kunnen vinden dicht bij hun werk moeten daardoor soms ver reizen. Hoewel de woningcrisis een veelzijdig probleem is, zijn er wel punten waar lokale overheden invloed op kunnen uitoefenen.

DOORSTROOM WONINGEN STIMULEREN

De aansluiting tussen jongeren en de woningmarkt moet beter. Dat kan worden bevorderd door de doorstroom van de ene naar de andere woning makkelijker te maken. De woning die een huishouden achterlaat, komt dan beschikbaar voor anderen. Dit lost de schaarste niet op, maar draagt wel bij aan een evenwichtigere verdeling. Daarom moet er beter worden gelet op de geschiktheid van woningen voor een bepaalde doelgroep, bijvoorbeeld starters of ouderen.

GEMEENTE MOET ADVIES GEVEN OVER WOONAANBOD

Je hebt het recht om te wonen (waar je wilt). Jongeren weten echter vaak niet waar ze precies moeten beginnen op het moment dat ze op zichzelf willen gaan wonen of een andere woning zoeken. Gemeentes kunnen hen hierbij adviseren door woonadvies aan te bieden. Er wordt dan gekeken welke woningen beschikbaar zijn en wat voor woning bij iemand past.

VERGROOT DE KANS OP EEN GESCHIKTE WONING

Woonadvies is niet alleen van belang binnen de eigen gemeente, maar ook bij gemeentes in de buurt. Zo wordt het zoekgebied vergroot en wordt de kans op een geschikte woning groter. Dat geldt voor meerdere doelgroepen, zoals senioren die ruim wonen. Zij vinden het soms lastig om te gaan zoeken naar een kleinere woning. Met goed advies wordt die stap makkelijker te nemen.

VERDUURZAMEN VAN WONINGEN STIMULEREN

Huishoudens moeten worden geholpen met het isoleren van hun woning. Campagnes in wijken over de verduurzaming van woningen kunnen mensen hierover informeren. Daarbij moet extra ondersteuning komen voor lage inkomens, want de energietransitie mag niet leiden tot meer sociale ongelijkheid. Dit geldt niet alleen voor het isoleren van huizen, maar ook voor het plaatsen van zonnepanelen.

MEER GROND BESCHIKBAAR MAKEN VOOR TINY HOUSES

Er is veel vraag naar tiny houses, ook vanuit jongeren. Er moeten daarom meer plekken beschikbaar worden gesteld voor deze vorm van wonen. In Dordrecht is er een aantal plekken gerealiseerd voor tiny houses, maar als tijdelijke oplossing. Tiny houses kunnen multifunctioneel worden ingedeeld, ze nemen weinig plek in en kunnen erg duurzaam zijn, door ze bijvoorbeeld van duurzame materialen te bouwen of door zonnepanelen te gebruiken. Tiny houses zouden de oplossing kunnen zijn om (jonge) mensen een eigen plek te kunnen bieden en hen een betere kans te kunnen geven op de woningmarkt.

KLIMAAT

Hoe het gesteld is met ons klimaat gaat ons allemaal aan. Het is onze toekomst en de gevolgen van klimaatverandering gaan ons leven op grote schaal beïnvloeden, vooral het leven van de komende generaties. Wij zijn het er unaniem over eens dat het klimaat een topprioriteit is. Als dit probleem nu niet aangepakt wordt, is Nederland in de toekomst onleefbaar. We vinden dat idee angstaanjagend en vragen ons af wat ons in de toekomst te wachten staat. Grote beslissingen moeten landelijk worden genomen, maar ook de lokale politiek kan meer doen op het gebied van duurzaamheid.

HITTESTRESS VERMINDEREN

Lokaal kan meer worden ingezet op het verminderen van hittestress, door bijvoorbeeld meer groen zoals bomen en struiken in de stad te stimuleren. Groen verkoelt en zorgt tevens voor minder kans op wateroverlast. Platte daken kunnen hier ook voor worden benut. Particuliere tuinen kunnen worden vergroend door meer services van de gemeente, zoals de tegelophaalservice, die sommige gemeentes al hebben.

MEER FOCUS OP VERDUURZAMEN EVENEMENTEN

Wij hebben het idee dat er bij evenementen nog weinig aandacht is voor duurzaamheid. Zo wordt er vaak nog gebruik gemaakt van plastic bekertjes, wat zorgt voor een grote afvalstroom. Door gebruik te maken van harde bekertjes met statiegeld, brengen bezoekers de bekertjes terug naar de bar of naar een ander inzamelpunt. Hierdoor kunnen bekertjes worden hergebruikt en ontstaat er minder zwerfafval op het terrein. Dit concept zie je ook terug bij foodfestival Lepeltje Lepeltje.

MEER LAADPALEN FACILITEREN

Elektrisch rijden draagt bij aan minder geluidsoverlast en minder fijnstof. Daarom zou de gemeente elektrisch rijden moeten stimuleren. Dit kan door meer laadpalen te plaatsen in de stad, want we merken dat er nu nog weinig laadpalen zijn.

MEER BOUWEN MET BIOMATERIALEN

Duurzame woningen zijn beter voor het milieu dan traditionele bouw. In het gebruik zijn duurzame gebouwen energiezuiniger en duurzaam bouwen bespaart grondstoffen.

De gemeente zou meer in moeten zetten op 'biobased' bouwen: hierbij worden materialen uit de natuur gebruikt, bouwmaterialen die van nature snel weer terug groeien.

Het is van belang om op dit soort bouwmaterialen over te schakelen omdat fossiele grondstoffen de komende jaren op dreigen te raken. De natuur heeft gedurende miljoenen jaren van evolutie voor ons de meest efficiënte bouwmethoden en materialen geselecteerd en ontwikkeld; denk aan hout, vlas of hennep. Voor mensen die kennis willen maken met een biobased huis of willen kijken of dit iets voor hen zou kunnen zijn, is er een oplossing bedacht: realiseer een showmodel waarin mensen een nacht kunnen doorbrengen. Hierdoor kunnen zij ervaren hoe het is om te wonen in een duurzame woning die volledig is gemaakt van natuurlijke materialen. Normaliseer dit soort woningen.

JAAARLIJKSE JONGERENTOP

We kijken terug op een mooie en inspirerende dag waarin er een eerste stap is gezet om de dialoog met ons aan te gaan. Dat moet vaker gebeuren; we pleiten voor een jaarlijkse Jongerentop in verschillende wijken. De Jongerentop heeft laten zien dat wij gezamenlijk veel kennis, motivatie en denkkraft bezitten om te helpen bij het maken van lokaal beleid. Jongeren met verschillende leeftijden, achtergronden en opleidingen hebben zich laten horen en willen zich gehoord voelen. Wijkcentra kunnen hier nog meer op inspelen: deze plekken kunnen een schakel zijn tussen ontmoeting en verbinding. Bovendien kunnen jongeren worden opgeleid tot mediators bij problemen. De stem van jongeren doet ertoe, gemeenten hebben vaak wel een jongerenraad maar dat is niet genoeg. Er moet een bredere beweging voortkomen.

Dit manifest is mede tot stand gekomen door bijdragen van:

Ghostwriter [Jacolijn Groesbeek](#)

Vormgeving [Jantijn ONTwerp](#)

Drukwerk [Drukkerij van den Dool](#)

met dank aan

[Danny Abboud](#) Dordrecht

[Ward Besseling](#) Zwolle

[Jelle H. Bürmann](#) Dordrecht

[Jack Deen](#) Volendam

[Niels Jonk](#) Volendam

[Barry Kroonen](#) Dordrecht

[Mandy Kuijper](#) Barendrecht

[Maikel Lie Atjam](#) Goeree Overflakkee Stellendam

[Klaudia Miroslawska](#) Dordrecht

[Fabienne Netherton](#) Dordrecht

[Chantal Stam](#) Dordrecht

[Sean Tol](#) Volendam

[Marijn van de Vreede](#) Dordrecht

[Lisa van den Berg](#) Gouda

[Tobias van der Veer](#) Dordrecht

[Yara van Engelen](#) Dordrecht

[Marlo van Gulik](#) Oudenbosch

[Jasper van Hees](#) Schoonhoven

[Florentijn van 't Verlaat](#) Alblasserdam

[Damian van Toer](#) Dordrecht

[Evie Verbiezen](#) Gorinchem

[Niels Warnaar](#) Linschoten

